

Financiële verordening 2015

Datum : 17 december 2015

Gemeente Deurne
Afdeling Bedrijfsvoering / team Financiën en Communicatie
Steller: Mathijs Beerens, Financieel adviseur
17 december 2015

Financiële verordening gemeente Deurne 2015

De raad van de gemeente Deurne;

- gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 17 november 2015;
- gelet op artikel 212 van de Gemeentewet en het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- gezien het advies van de rekeningcommissie van 25 november 2015;

besluit vast te stellen de Financiële verordening gemeente Deurne 2015:

Hoofdstuk 1. Algemene bepalingen:

In deze verordening wordt verstaan onder:

- **Afdeling:**
Iedere organisatorische eenheid binnen de gemeentelijke organisatie met een eigen rechtstreekse verantwoordelijkheid aan de directie.
- **Cluster:**
Onderdeel van een thema bestaande uit een aantal samenhangende producten of een enkel product van de begroting of de jaarstukken.
- **Directie:**
Organisatorische eenheid binnen de gemeentelijke organisatie met een rechtstreekste verantwoordelijkheid aan het college.
- **Doelmatigheid:**
De mate waarin de gewenste doelen worden gerealiseerd met een zo beperkt mogelijke inzet van middelen, of de mate waarin met de beschikbare middelen zo veel mogelijk resultaat wordt bereikt.
- **Doeltreffendheid:**
De mate waarin de gemeente erin slaagt de gestelde doelen te bereiken.
- **Overheidsbedrijf:**
Onderneming met privaatrechtelijke rechtspersoonlijkheid, niet zijnde een personenvennootschap met rechtspersoonlijkheid, waarin een publiekrechtelijke rechtspersoon, al dan niet tezamen met een of meer andere publiekrechtelijke rechtspersonen, in staat is het beleid te bepalen of een onderneming in de vorm van een personenvennootschap, waarin een publiekrechtelijke rechtspersoon deelneemt.
- **Planning en control (P&C):**
Ontwikkelen, invoeren en beheren van beleids- en beheersingsinstrumentarium van het (strategisch) beleid en het middelenbeleid.
- **Rechtmatigheid:**
Het in overeenstemming zijn met geldende wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, raadsbesluiten en collegebesluiten.
- **Thema:**
Binnen de gemeente Deurne worden de programma's van de begroting en van de jaarstukken aangeduid als thema's. Een thema is een samenhangend geheel van clusters of een enkel cluster.

Hoofdstuk 2. Begroting en verantwoording

Artikel 2. Thema-indeling

1. De raad stelt een thema-indeling vast.
2. De raad stelt, op basis van de door het college aan de thema's toegewezen producten, de onderverdeling van de thema's in clusters vast.
3. De raad stelt, op voorstel van het college, per thema relevante indicatoren vast voor het meten van en het afleggen van verantwoording over de gemeentelijke dienstverlening en de maatschappelijke effecten van het gevoerde beleid.
4. De raad stelt vast over welke onderwerpen hij in extra paragrafen naast de verplichte paragrafen in de begroting en rekening kaders wil stellen en wil worden geïnformeerd.

Artikel 3. Planning- en controlcyclus (P&C cyclus)

De P&C cyclus wordt gedefinieerd als het geheel van instrumenten waarmee politiek-bestuur en ambtelijk management in staat worden gesteld de gemeentelijke organisatie te besturen. In de (jaarlijkse) beleidscyclus zijn de volgende bestuurlijke rapportages/instrumenten opgenomen:

a Raadsopdrachten:

De raadsopdrachten vormen een concrete uitwerking van de maatschappelijke doelstellingen en beleidsvoornemens naar beleidsplannen, verdeling van geldmiddelen, bestuurlijke koerswijzigingen en te verwachten concrete resultaten. De raadsopdrachten beslaan een periode van vier jaar. De indeling van de raadsopdrachten sluit aan bij de thema-indeling van de begroting. De raadsopdrachten worden in het verkiezingsjaar vastgesteld door de raad en vervolgens jaarlijks geactualiseerd en indien nodig bijgesteld bij de begroting en de jaarrekening.

b Kaderbrief:

De kaderbrief bevat de uitgangspunten voor de begroting van het komend jaar en de meerjarenraming. De financiële uitgangspunten voor de grondexploitatieprojecten en het gemeentelijk vastgoed zijn opgenomen in de Nota Grex/Vex deel A. Daarnaast bevat de kaderbrief de meest belangrijke financiële en beleidsmatige ontwikkelingen van het lopende jaar. De raad stelt de kaderbrief en de Nota Grex/Vex deel A voor 1 augustus vast.

c Begroting:

Op basis van de bij de kaderbrief gemaakte keuzes, uitgangspunten en prioriteiten wordt de begroting opgesteld. De begroting wordt voor 15 november door de raad vastgesteld.

d Najaarsnota

De najaarsnota is een rapportage over de (verwachte) financiële afwijkingen ten opzichte van de bijgestelde begroting van het lopende jaar. De najaarsnota wordt voor 31 december door de raad vastgesteld.

e Jaarstukken

In de jaarstukken legt het college verantwoording af over de realisatie van de voornemens, die in de begroting zijn opgenomen. De jaarstukken bestaan uit een jaarverslag en een jaarrekening. De jaarstukken (t) worden voor 15 juli (t + 1) door de raad vastgesteld.

Artikel 4. Inrichting begroting en jaarstukken

1. Bij de begroting en bij de jaarstukken worden onder elk van de thema's de lasten en baten weergegeven.
2. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in de begroting wordt van de nieuwe investeringen per investering het benodigde investeringskrediet weergegeven en wordt van de lopende investeringen het geautoriseerde investeringskrediet en de raming van de uitputting van het krediet in het lopende boekjaar weergegeven.
3. Bij de uiteenzetting van de financiële positie in begroting wordt, in aanvulling op het bepaalde in artikel 20 en artikel 21 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, inzicht gegeven in de ontwikkeling van de schuldpositie als gevolg van de begroting, de meerjarenraming en de investeringen.
4. In de jaarstukken wordt van de investeringen en meerjarige projecten de uitputting van de geautoriseerde investeringskredieten en de actuele raming van de totale uitgaven weergegeven.

Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringskredieten

1. De raad autoriseert met het vaststellen van de begroting de baten en de lasten per thema en het overzicht algemene dekkingsmiddelen.
2. Bij de begrotingsbehandeling geeft de raad aan van welke nieuwe investeringen hij op een later tijdstip een apart voorstel voor autorisatie van het investeringskrediet wil ontvangen. De overige nieuwe investeringen worden bij de begrotingsbehandeling met het vaststellen van de financiële positie geautoriseerd.
3. Het college is bevoegd overschrijdingen van de geautoriseerde lasten en onderschrijdingen van de geautoriseerde baten tot een bedrag van € 25.000 te dekken uit het budget voor onvoorzien.
4. Het college informeert de raad vooraf als ze verwacht dat de lasten de geautoriseerde lasten of de investeringsuitgaven de geautoriseerde investeringskredieten dreigen te overschrijden of de baten de geautoriseerde baten dreigen te onderschrijden. De raad geeft vervolgens aan of hij hiervoor een voorstel wil voor wijziging van het budget of een voorstel voor bijstelling van het beleid.
5. Voor een investering waarvan het investeringskrediet niet met het vaststellen van de begroting is geautoriseerd, legt het college vooraf aan het aangaan van verplichtingen een investeringsvoorstel met een voorstel voor het vaststellen van een investeringskrediet aan de raad voor.

Artikel 6. Tussentijdse rapportage

1. Het college informeert de raad door tussentijdse rapportages (kaderbrief en najaarsnota) over de realisatie van de begroting van de gemeente over de eerste 3 maanden en de eerste 9 maanden van het lopende boekjaar.
2. Deze tussentijdse rapportages bevatten per thema en uitgesplitst naar clusters een overzicht met de financiële afwijkingen ten opzichte van de gewijzigde begroting. Daarnaast wordt een actualisatie van de financiële positie opgesteld.
3. In de kaderbrief wordt een uiteenzetting gegeven over beleidsmatige ontwikkelingen.
4. In de tussentijdse rapportages worden in elk geval de afwijkingen van de baten en de lasten ten opzichte van de bijgestelde begroting groter dan € 25.000 toegelicht.

5. Bij de behandeling van de tussentijdse rapportages in de raad doet het college voorstellen voor het wijzigen van de geautoriseerde budgetten en de investeringskredieten. Bij de behandeling van de kaderbrief in de raad kan het college ook voorstellen doen voor het bijstellen van het beleid.

Artikel 7. Informatieplicht

1. Het college besluit niet over:
 - a. de aan- en verkoop van goederen, werken en diensten groter dan € 25.000 die niet zijn voorzien in de begroting;
 - b. het verstrekken van leningen, waarborgen en garanties; en
 - c. het verstrekken van kapitaal aan instellingen en ondernemingen, dan nadat de raad is geïnformeerd over het voornemen en hiertoe in de gelegenheid is gesteld zijn wensen en bedenkingen ter kennis van het college te nemen.
2. Indien de uitoefening van de bevoegdheid, bedoeld in het hiervoor genoemde lid 1, geen uitstel kan lijden, geeft het college de raad zo spoedig mogelijk inlichtingen over de uitoefening van deze bevoegdheid en het terzake genomen besluit.

Artikel 8. EMU-saldo

Gemeenten krijgen in het voorjaar van het Rijk bericht of het gemeentelijk aandeel in het nationale toegestane EMU-tekort met de lopende begroting dreigt te worden overschreden. Ook wordt dan duidelijk of daarop actie van gemeenten is gewenst. Wanneer het Rijk de gemeente bericht dat alle gemeenten samen het collectieve aandeel van gemeenten in het EMU-tekort, bedoeld in artikel 3, zesde lid, van de Wet houdbare overheidsfinanciën, hebben overschreden, informeert het college de raad hierover. Als daarop een aanpassing van de begroting nodig is, doet het college een voorstel voor het wijzigen van de begroting.

Hoofdstuk 3. Financieel beleid

Artikel 9. Waardering en afschrijving vaste activa

1. Activa met economisch nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 10.000 worden niet geactiveerd, uitgezonderd gronden en terreinen. Gronden en terreinen worden altijd geactiveerd.
2. Op gronden en terreinen wordt niet afgeschreven.
3. Materiële vaste activa met een meerjarig maatschappelijk nut worden onder aftrek van bijdragen van derden geactiveerd.
4. Materiële vaste activa waar geen bestemmingsreserve tegenover staat, worden annuïtair afgeschreven. Materiele vaste activa waar wel een bestemmingsreserve tegenover staat, worden lineair afgeschreven.
5. Als afschrijvingstermijn voor vaste activa gelden de termijnen zoals vermeld in de bijlage afschrijvingstabel bij deze verordening.
6. Als rentepercentage voor de kapitaallasten wordt het jaarlijks bij de kaderbrief vastgestelde omslagpercentage gehanteerd.
7. Kosten voor het afsluiten van geldleningen en het saldo van agio of disagio worden direct ten laste van de exploitatie gebracht.
8. Kosten voor onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief worden in (maximaal) 5 jaar afgeschreven.

9. Als wordt afgeweken van de richtlijnen over waardering en afschrijving van activa, dient de raad dit expliciet te besluiten.

Artikel 10. Voorziening voor oninbare vorderingen (Dubieuze Debiteuren)

De gemeente heeft privaatrechtelijke vorderingen en vorderingen op grond van belastingen en leges (publiekrechtelijk). Voor de vorderingen wordt een voorziening wegens oninbaarheid gevormd op basis van individuele beoordeling op inbaarheid van de openstaande vorderingen.

Artikel 11. Reserves en voorzieningen

1. Het beleid over reserves en voorzieningen is vastgelegd in de nota reserves en voorzieningen. Deze nota wordt door de raad vastgesteld.
2. Het college geeft jaarlijks bij de begroting en de jaarrekening inzicht in (het verloop van) de reserves en de voorzieningen.
3. Reserves en voorzieningen worden ingesteld, gewijzigd of opgeheven via een raadsbesluit.
4. Bij een raadsvoorstel voor de instelling van een bestemmingsreserve wordt minimaal aangegeven:
 - a) het specifieke doel van de reserve
 - b) de voeding van een reserve
 - c) de maximale hoogte van de reserve
 - d) de maximale looptijd
5. Indien een bestemmingsreserve binnen de aangegeven maximale looptijd niet heeft geleid tot besteding, dan valt de bestemmingsreserve vrij en wordt deze aan de algemene reserve toegevoegd.
6. Er vindt geen rentetoerekening plaats aan reserves en voorzieningen, uitgezonderd:
 - a) Voorzieningen die gewaardeerd zijn op basis van contante waarde;
 - b) Toevoeging van rente aan reserves en voorzieningen gebaseerd op een afzonderlijk raadsbesluit.

Artikel 12. Kostprijsberekening

1. Voor het bepalen van de geraamde integrale kostprijs van goederen, werken en diensten van de gemeente, die worden geleverd aan overheidsbedrijven en derden, wordt een systeem van kostentoerekening gehanteerd. Bij de kostentoerekening worden naast de directe kosten de indirecte kosten doorberekend.
2. Bij de kosten worden betrokken:
 - de bijdragen aan en onttrekkingen van voorzieningen voor de noodzakelijke vervanging van de betrokken activa,
 - de kapitaallasten van de in gebruik zijnde activa
 - voor rioolheffing, afvalstoffenheffing en leges de compensabele belasting over de toegevoegde waarde (BTW) en de kosten van het kwijscheldingsbeleid.

Artikel 13. Prijzen economische activiteiten

1. Voor de levering van goederen, diensten of werken aan overheidsbedrijven en derden en met welke bijbehorende activiteiten de gemeente in concurrentie met marktpartijen treedt, wordt tenminste de geraamde integrale kostprijs in rekening gebracht, dan wel een marktconforme prijs. Bij afwijking doet het college vooraf voor elk van deze activiteiten afzonderlijk een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de activiteit wordt gemotiveerd.
2. Bij het verstrekken van leningen of garanties aan overheidsbedrijven en derden brengt de gemeente de geraamde integrale kosten in rekening. Bij afwijking doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de lening of garantie wordt gemotiveerd.
3. Bij het verstrekken van kapitaal door de gemeente aan overheidsbedrijven en derden gaat het college uit van een vergoeding van tenminste de geraamde integrale kosten van de verstrekte middelen. Bij afwijking doet het college vooraf een voorstel voor een raadsbesluit, waarin het publiek belang van de kapitaalverstrekking wordt gemotiveerd.
4. Raadsbesluiten met de motivering van het publiekbelang als bedoeld in de vorige leden zijn niet nodig als sprake is van:
 - a) leveringen van goederen, diensten of werken en het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal aan andere overheden voor zover deze leveringen en verstrekkingen zijn bedoeld voor de uitoefening van de publieke taak door die andere overheid;
 - b) een bevoordeling van activiteiten in het kader van een bij wet opgedragen publiekrechtelijke taak;
 - c) een bevoordeling van activiteiten in het kader van een toegekend bijzonder of uitsluitend recht waarvoor prijsvoorschriften gelden;
 - d) een bevoordeling van sociale werkplaatsen;
 - e) een bevoordeling van onderwijsinstellingen;
 - f) een bevoordeling van publieke media-instellingen; en
 - g) een bevoordeling die valt onder de reikwijdte van de staatssteunregels van het Werkingsverdrag van de Europese Unie en daarmee verenigbaar is.

Artikel 14. Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen en prijzen

1. Het college doet de raad jaarlijks een voorstel voor de hoogte van de gemeentelijke tarieven voor de belastingen, de rioolheffingen, de afvalstoffenheffing en de leges.
2. Het college biedt de raad eens in het jaar kaders aan voor de prijzen voor de levering van gemeentelijke goederen, werken en diensten aan overheidsbedrijven en derden en voor de huren en de erfpachten.
3. Het college legt bij een tussentijdse wijziging van prijzen, huren en erfpachten ten opzichte van de kaders uit de nota vooraf een besluit voor aan de raad.

Artikel 15. Financieringsfunctie

De doelstellingen van en de regels voor het uitvoeren van de financieringsfunctie zijn beschreven in het Treasurystatuut van de gemeente Deurne. Dit statuut is door de gemeenteraad vastgesteld.

Hoofdstuk 4. Paragrafen in de begroting en jaarstukken

De minimumeisen die vanuit het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) worden gesteld aan de paragrafen in de begroting en de jaarstukken zijn opgenomen in de artikelen 9 t/m 16 en artikel 26 van het BBV.

Artikel 16. Lokale heffingen

1. Het college zorgt voor een actueel overzicht van de tarieven, heffingen, prijzen en kosten per verstrekte dienst bij de begin van het begrotingsjaar;
2. Bij de begroting en jaarstukken doet het college in de paragraaf lokale heffingen verslag van de opbrengsten per lokale heffing; het kwijtscheldingsbeleid; de kostendekkendheid van de lokale heffingen en de ontwikkeling van de lokale lastendruk.

Artikel 17. Financiering

1. Het college geeft in de paragraaf financiering van de begroting en de jaarstukken informatie over het beheer van de financieringsfunctie;
2. De doelstellingen van de financieringsfunctie en de regels voor het uitvoeren van de financieringsfunctie zijn beschreven in het Treasurystatuut.

Artikel 18. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1. Het college geeft in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en jaarstukken inzicht in het beleid ten aanzien van het weerstandsvermogen; de belangrijkste risico's en de wijze waarop de risico's worden beheerst;
2. De risico's worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit.

Artikel 19. Onderhoud kapitaalgoederen

Bij de begroting en de jaarstukken doet het college in de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen in ieder geval verslag van de voortgang van het geplande onderhoud en het eventuele achterstallige onderhoud aan openbaar groen, water, wegen, bruggen, openbare verlichting, riolering en gebouwen.

Artikel 20. Bedrijfsvoering

In de paragraaf bedrijfsvoering van de begroting wordt ingegaan op de tijdelijke en actuele onderwerpen die aandacht behoeven. In de paragraaf bedrijfsvoering bij de jaarstukken wordt gerapporteerd over de bij de begroting bepaalde onderwerpen aangaande de bedrijfsvoering en over nieuwe ontwikkelingen.

Artikel 21. Verbonden partijen

In de begroting en de jaarstukken wordt in de paragraaf verbonden partijen in elk geval ingegaan op nieuwe verbonden partijen, het beëindigen van bestaande verbonden partijen, het wijzigen van bestaande belangen en het aanwezig zijn van eventuele problemen bij bestaande verbonden partijen.

Artikel 22. Grondbeleid

1. De nota Grond- en vastgoedexploitatie, die gelijktijdig met de begroting wordt vastgesteld, bevat in elk geval de gegevens die volgens artikel 16 van het BBV in de paragraaf grondbeleid bij de begroting moet zijn opgenomen.
2. In de paragraaf grondbeleid bij de jaarstukken neemt het college naast de verplichte onderdelen op grond van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten in ieder geval op:
 - a. het verloop van het aantal opgeleverde woningen;
 - b. het verloop van de grondaankopen
 - c. de te ontwikkelen en in ontwikkeling genomen projecten.

Hoofdstuk 5. Financiële organisatie en financieel beheer

Artikel 23. De Financiële administratie

Het college zorgt voor:

1. dat de inrichting en de werking van de (financiële) administratie voldoet aan het Besluit begroting en verantwoording en andere relevante wetgeving.
2. Een zodanige opzet en werking van de administratie dat het mogelijk is om:
 - a. activiteiten en processen in de gemeente als geheel en binnen de afzonderlijke afdelingen te sturen en beheersen;
 - a. Informatie te verstrekken over ontwikkelingen in de omvang van vorderingen, schulden, voorraden etc.;
 - b. informatie te verschaffen aan de budgethouders over de toegekende budgetten en de investeringskredieten;
 - c. verantwoording af te leggen over de rechtmatigheid, de doelmatigheid en de doeltreffendheid in relatie tot de gestelde beleidsdoelen, de begrotingen de geldende wet- en regelgeving.

Artikel 24. Financiële organisatie

Het college zorgt voor:

- a. Een eenduidige indeling van de gemeentelijke organisatie en een eenduidig toewijzing van de gemeentelijke taken aan de afdelingen.
- b. Een adequate scheiding van taken, functies, bevoegdheden, verantwoordelijkheden, zodat aan de eisen van interne controle wordt voldaan en de betrouwbaarheid van de verstrekte informatie aan beleids- en beheersorganen is gewaarborgd.
- c. De verlening van mandaten en volmachten voor het aangaan van verplichtingen ten laste van de toegekende budgetten en investeringskredieten.
- d. De interne regels voor taken en bevoegdheden, de verantwoordingsrelaties en de bijbehorende informatievoorziening van de financieringsfunctie.
- e. De te maken afspraken met de afdelingen over de te leveren taken, de daarvoor beschikbare middelen en de wijze en frequentie van rapportage over de voortgang van de activiteiten en uitputting van middelen.
- f. De kostenverdeelsleutels voor het eenduidig toewijzen van de lasten en baten aan de producten van de begroting en de jaarstukken.
- g. Het beleid en de interne regels voor de inkoop en de aanbesteding van goederen, werken en diensten.

- h. Het beleid en de interne regels voor de steunverlening en de toekenning van subsidies aan ondernemingen en instellingen; en
- i. Het beleid en de interne regels voor het voorkomen van misbruik en oneigenlijk gebruik van gemeentelijke regelingen en eigendommen, opdat aan de eisen van rechtmatigheid, controle en verantwoording wordt voldaan.
- j. De juiste en volledige fiscale opgave en afdracht aan de belastingdienst

Artikel 25. Interne controle

1. Het college zorgt ten behoeve van het getrouwe beeld van de jaarrekening, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder a van de Gemeentewet, en de rechtmatigheid van de baten en lasten en de balansmutaties, bedoeld in artikel 213, derde lid, onder b van de Gemeentewet, voor de jaarlijkse interne toetsing van de getrouwheid van de informatieverstrekking en de rechtmatigheid van de beheershandelingen. Bij afwijkingen neemt het college maatregelen tot herstel.
2. Het college zorgt voor de systematische controle van de registratie en de ontwikkeling van de bezittingen en het vermogen van de gemeente. De waardepapieren, de voorraden, de uitstaande leningen, de debiteurenvorderingen, de liquiditeiten, de opgenomen leningen, de kortlopende schulden en de vorderingen van crediteuren worden jaarlijks gecontroleerd. Bij afwijkingen in de registratie neemt het college maatregelen voor herstel van de tekortkomingen.

Hoofdstuk 6. Slotbepalingen

Artikel 26. Intrekken oude verordening en overgangsrecht

De Financiële verordening gemeente Deurne 2006 zoals vastgesteld in de raad van 12 december 2006 wordt ingetrokken, met dien verstande dat de verordening van toepassing blijft op besluiten die zijn genomen voor de datum van inwerkingtreding.

Artikel 27. Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking op de dag na die van haar bekendmaking.

Artikel 28. Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Financiële verordening gemeente Deurne 2015.

Aldus vastgesteld in de vergadering van de raad van 22 december 2015.

De griffier,

De voorzitter,

(R.J.C.M. Rutten)

(H.J.Mak)

Algemene toelichting

De financiële verordening is een verplichte verordening op basis van artikel 212 van de Gemeentewet.

Artikel 212 Gemeentewet:

1. De raad stelt bij verordening de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie vast. Deze verordening waarborgt dat aan de eisen van rechtmatigheid, verantwoording en controle wordt voldaan.
2. De verordening bevat in ieder geval:
 - a. regels voor waardering en afschrijving van activa;
 - b. grondslagen voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen prijzen en van tarieven voor rechten als bedoeld in artikel 229b, alsmede, voor zover deze wordt geheven, voor de heffing bedoeld in artikel 15.33 van de Wet milieubeheer;
 - c. regels inzake de algemene doelstellingen en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie.

Artikel 229b Gemeentewet

1. In verordeningen op grond waarvan rechten als bedoeld in artikel 229, eerste lid, onder a en b, worden geheven, worden de tarieven zodanig vastgesteld dat de geraamde baten van de rechten niet uitgaan boven de geraamde lasten ter zake.
2. Onder de in het eerste lid bedoelde lasten worden mede verstaan:
 - a. bijdragen aan bestemmingsreserves en voorzieningen voor noodzakelijke vervanging van de betrokken activa;
 - b. de omzetbelasting die ingevolge de Wet op het BTW-compensatiefonds recht geeft op een bijdrage uit het fonds

Toelichting op de artikelen

Artikel 1. Begripsbepaling

Het begrip overheidsbedrijf is gedefinieerd om nadere invulling te kunnen geven aan de verplichtingen die volgen uit de Mededingingswet voor het vaststellen van de hoogte van prijzen.

Artikel 2. Thema-indeling

Dit artikel bevat bepalingen over de inrichting van de begrotingen de jaarstukken. Het derde lid van artikel 2 van de financiële verordening bepaalt dat op voorstel van het college de raad niet-financiële indicatoren per programma vaststelt. Het is het zogenaamde meetbaar maken van de themabegroting. Het derde lid van artikel 8 BBV stelt namelijk dat per thema of cluster wordt aangegeven wat de doelstelling – in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten – is en hoe er naar wordt gestreefd deze effecten te bereiken.

Overigens bepaalt dit artikel niet dat elke nieuwe raadsperiode de gehele begrotingen jaarstukken moeten worden herzien. In de meeste gevallen is dat niet raadzaam. Als de indeling en gebruikte indicatoren de vorige raadsperiode goed zijn bevallen, kunnen deze ongewijzigd opnieuw worden vastgesteld. In andere gevallen zijn (kleine) bijstellingen of wijzigingen meestal voldoende.

Het BBV schrijft een aantal verplichte paragrafen voor. In een paragraaf wordt de raad integraal over een bepaald thema dat dwars door de begroting loopt, geïnformeerd. Artikel 4 geeft de raad de mogelijkheid om – naast de wettelijk voorgeschreven paragrafen – aanvullende onderwerpen te benoemen waarover aanvullend gerapporteerd wordt binnen de producten van de P&C cyclus.

Artikel 3. Planning- en controlcyclus

De beleidsproducten die onderdeel uitmaken van de planning- en control cyclus (P&C cyclus) worden in dit artikel nader beschreven. Voor de vaststellingsdata van de begroting en de jaarstukken is aangesloten bij de bepalingen van de Gemeentewet.

Artikel 4. Inrichting begroting en jaarstukken

In dit artikel zijn aanvullend op het BBV bepalingen opgenomen voor de inrichting van de begroting. Het artikel bevat in lid 1 de bepaling dat de lasten en baten onder de thema's in de begroting en de jaarstukken worden weergegeven. In het tweede lid wordt de verplichting in het BBV (artikel 20) om in de begroting aandacht te besteden aan de investeringen nader uitgewerkt. In het vierde lid wordt dit geregeld voor de jaarrekening. Het derde lid bepaalt dat in aanvulling op het bepaalde in het BBV de gevolgen van de begroting en meerjarenraming voor de gemeentelijke schuldpositie inzichtelijk worden gemaakt.

Artikel 5. Autorisatie begroting en investeringskredieten

Het eerste lid bevat nadere regels voor de autorisatie van de baten en lasten in de begroting en van de investeringskredieten. Autorisatie van de baten en de lasten vindt plaats op het niveau van de thema's.

Het tweede lid gaat in op de autorisatie van de uitgaven voor investeringen. Voor de autorisatie van deze investeringskredieten is gekozen deze bij de begrotingsbehandeling mee te nemen. Wel kan de raad bij de begrotingsbehandeling aangegeven welke investeringskredieten hij op een later tijdstip wenst te autoriseren. Zo kan de raad de autorisatie van politiek belangrijke investeringen combineren met de behandeling van de

inhoudelijke kant van het investeringsvoorstel. Het bedrag voor een dergelijke investering blijft wel op de begroting staan als voorziene uitgaaf, maar de raad autoriseert de uitgaaf nog niet. Het college is nog niet bevoegd verplichtingen voor de investering aan te gaan.

Het derde lid bevat regels om hoe om wordt gegaan met de post "onvoorzien". Het college is bevoegd om voor bedragen lager dan € 25.000 een beroep te doen op deze post. Voor bedragen hoger dan € 25.000 ligt de bevoegdheid bij de raad.

In het vierde lid staat dat het college dreigende overschrijdingen van geautoriseerde lasten en investeringskredieten en dreigende onderschrijdingen van geautoriseerde baten aan de raad dient te melden, zodat de raad kan besluiten of het budget moet worden gewijzigd of dat het beleid moet worden bijgesteld. Voor het behandelen van de daadwerkelijke begrotingswijzigingen en bijstellingen van beleid is er voor gekozen deze mee te nemen bij de behandeling van de tussentijdse rapportages.

Het vijfde lid geeft aan hoe gehandeld moet worden als gedurende het begrotingsjaar nieuwe investeringsvoornemens op tafel komen die bij het opstellen van de begroting niet waren voorzien.

Artikel 6. Tussentijdse rapportage

Op basis van tussentijdse rapportages wordt de raad geïnformeerd over de besteding van budgetten en investeringskredieten en de voortgang van de uitvoering van het beleid.

De gemeente Deurne kent twee tussentijdse rapportages; de kaderbrief en de najaarsnota. Het derde lid bepaalt dat afwijkingen van € 25.000 of meer moeten worden toegelicht in de tussentijdse rapportages. Daarbij worden de diverse mutaties van € 25.000 of meer binnen een cluster en / of thema van de begroting afzonderlijk gepresenteerd (en dus niet met elkaar gesaldeerd).

Artikel 7. Informatieplicht

Het eerste lid van Artikel 7 van de financiële verordening bevat een nadere invulling van de informatieplicht van het college aan de raad. Het betreft een uitwerking van het vierde lid van artikel 169 Gemeentewet. Dat artikel verplicht het college vooraf aan het aangaan van bepaalde verplichtingen de raad inlichtingen te verstrekken indien de raad daar om verzoekt of indien de uitoefening van deze bevoegdheden van het college ingrijpende gevolgen heeft voor de gemeente. In artikel 7 verzoekt de raad het college om informatie vooraf aan het aangaan van de opgesomde rechtshandelingen met een financieel gevolg, indien het aangaan van deze verplichtingen de in het artikel genoemde bedragen overschrijden. De bepalingen uit het artikel ontslaan het college niet van de informatieplicht in andere gevallen. Ook moeten besluiten van het college voor het doen van privaatrechtelijke rechtshandelingen passen binnen de kaders van het beleid dat door de raad is uitgezet. Het artikel schept slechts duidelijkheid tussen het college en de raad over wanneer de raad in elk geval vóóraf wenst te worden geïnformeerd en in de gelegenheid wil worden gesteld zijn wensen en bedenkingen aan het college kenbaar te maken. Artikel 2 bevat de mogelijkheid voor het college om in geval van calamiteiten dan wel bij spoedeisende gevallen hiervan af te wijken. De raad wordt hiervan dan vervolgens zo snel mogelijk geïnformeerd (via raadsinformatiebrief, via raadsvoorstel dan wel via de in lid 6 genoemde tussentijdse rapportages).

Artikel 8. EMU-saldo

Voor gemeenten is in de Wet houdbare overheidsfinanciën vastgelegd dat ze aandeel hebben in het plafond voor het totale EMU-tekort van Nederland. Wordt dit

gemeentelijk aandeel in het EMU-tekort door de gezamenlijke gemeenten overschreden dan kan dat tot een correctieve maatregel van het Rijk leiden of tot een boete uit Europa die naar gemeenten wordt doorvertaald. Het kan echter ook zijn dat de overschrijding niet relevant is. Gemeenten krijgen in het voorjaar van het Rijk bericht of het gemeentelijk aandeel in het nationale toegestane EMU-tekort met de lopende begroting dreigt te worden overschreden. Ook wordt dan duidelijk of daarop actie van gemeenten is gewenst. Pas als dit laatste het geval is, moeten gemeenten met een individueel EMU-saldo hoger dan gemeentelijke EMU-referentiewaarde hun begroting neerwaarts bijstellen om de overschrijding van het collectieve aandeel ongedaan te maken. In het artikel is opgenomen dat het college de raad informeert bij een overschrijding van het toegestane EMU-tekort voor alle gemeenten. Als daarop actie nodig is van de gemeente, doet het college een voorstel voor het wijzigen van de begroting.

Artikel 9. Waardering en afschrijving vaste activa

In het tweede lid, onder a, van artikel 212 Gemeentewet is opgenomen dat de financiële verordening in elk geval de regels voor waardering en afschrijving van activa bevat. Hieraan is in artikel 9 invulling gegeven. Voor afschrijvingstermijnen van de materiële vaste activa wordt in de verordening verwezen naar een bijlage. In de bijlage zijn de afschrijvingstermijnen voor de verschillende categorieën materiële vaste activa met economisch en maatschappelijk nut opgenomen. Optioneel is het stellen van een maximale afschrijvingstermijn. Van een maximale afschrijvingstermijn kan naar beneden worden afgeweken. Reden hiervoor is dat de economische levensduur van bijvoorbeeld nieuwe riolering langer is dan die van oude riolering. Door het opnemen van de maximale afschrijvingstermijn kan voor oude riolering een korte afschrijvingstermijn worden toegepast zonder hiervoor in de verordening een aparte bepaling op te nemen. Het vijfde lid bepaalt dat geactiveerde kosten voor onderzoek en ontwikkeling en saldo van agio en disagio maximaal in vijf jaar tijd worden afgeschreven. Het staat de gemeente vrij om (relatief geringe) bedragen in één keer ten laste van het resultaat te brengen. In de praktijk kan het voorkomen dat de levensduur van een actief niet één op één overeenkomt met de termijnen zoals genoemd in de bijlage van de afschrijvingstermijnen. In dat geval dient de raad hierover separaat een besluit te nemen.

Artikel 10. Voorziening voor oninbare vorderingen (Dubieuze Debiteuren)

Voor de oninbaarheid van vorderingen moet een gemeente een voorziening vormen. Op zich zijn de bepalingen van artikel 10 niet noodzakelijk. De accountant controleert bij zijn controle van het getrouwe beeld van de jaarrekening sowieso de hoogte van deze voorziening.

Artikel 11. Reserves en voorzieningen

In het BBV staat de regelgeving omtrent reserves en voorzieningen. Dit artikel geeft aan wie bevoegd is tot het aangaan, wijzigen en opheffen van reserves en voorzieningen. Er bestaat het gevaar dat bestemmingsreserves op de balans blijven staan waar tegenover in het geheel geen bestedingsvoornemen meer bestaan. Door bij het instellen van een bestemmingsreserve een maximale "houdbaarheidsdatum" voor bestemmingsreserves op te nemen kan dit worden voorkomen. Hiervoor is in de verordening de bepaling opgenomen dat bestemmingsreserves die de houdbaarheidsdatum hebben overschreden, vervallen en weer aan de algemene reserve worden toegevoegd (lid 4). De gemeente Deurne voegt geen rente toe aan de

reserves en voorzieningen. Uitzondering hierop vormt de toevoeging van rente aan een voorziening indien deze gewaardeerd is op basis van contante waarde. Toevoeging van rente is in dat geval nodig om de voorziening op het noodzakelijk peil te houden. Daarnaast wordt in een enkel geval rente toegevoegd aan reserves en voorzieningen van het grondbedrijf. Dergelijke toevoegingen zijn gebaseerd op een afzonderlijk raadsbesluit.

Artikel 12. Kostprijsberekening

Artikel 212 Gemeentewet bepaalt in het tweede lid, onder b, dat de financiële verordening in ieder geval de grondslagen bevat voor de berekening van de door het gemeentebestuur in rekening te brengen prijzen en tarieven voor rechten en heffingen. De grondslag voor de prijzen en tarieven vormt de opbouw van de kostprijs van de goederen en diensten waarvoor prijzen en heffingen in rekening worden gebracht. In artikel 12 van de verordening staan de kaders voor de bepaling van de kostprijzen van de gemeentelijke diensten die worden geleverd aan derden. Kaders voor de kostprijzen staan voor heffingen, rechten en leges in artikel 229b Gemeentewet en voor prijzen in de artikelen 25i, 25j en 25m van de Mededingingswet.

Artikel 13. Prijzen economische activiteiten

Als een gemeente goederen, diensten of werken levert aan overheidsbedrijven of derden dan mag zij deze activiteiten niet bevoordelen als het economische activiteiten betreft. Economische activiteiten zijn hier activiteiten waarmee de gemeenten in concurrentie met ander ondernemingen treedt. Het bevoordelingsverbod houdt feitelijk in dat tenminste een integrale kostprijs voor de levering van goederen, diensten werken en het verstrekken van leningen garanties en kapitaal in rekening moet worden gebracht. Van deze verplichting kan worden afgeweken als de activiteiten worden ontplooid in het kader van het publiek belang. Daarvoor is wel nodig dat in een raadsbesluit het publiek belang van de activiteit wordt gemotiveerd. Het raadsbesluit moet worden aangemerkt als een concretiserend besluit van algemene strekking. Het besluit moet worden bekendgemaakt in een van overheidswege uitgegeven blad of een dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad en moet open staan voor bezwaar en beroep. Belanghebbenden kunnen dan binnen uiterlijk zes weken na bekendmaking van het besluit een bezwaarschrift indienen bij de gemeente (Artikel 6:7 Algemene wet bestuursrecht). De gemeente moet binnen zes weken een besluit nemen over het bezwaarschrift of – indien een commissie als bedoeld in artikel 7:13 Algemene wet bestuursrecht is ingesteld – binnen twaalf weken, gerekend vanaf de dag na die waarop de termijn voor het indienen van het bezwaarschrift is verstreken. Bij afwijzing van de bezwaren kan de belanghebbende beroep instellen bij de bestuursrechter. Voor het verplicht in rekening brengen van minimaal een integrale kostprijs voor de levering van goederen, werken en diensten of voor het verstrekken van leningen, garanties en kapitaal gelden enkele uitzonderingen. Deze uitzonderingen worden in het vierde lid opgesomd.

Artikel 14. Vaststelling hoogte belastingen, rechten, heffingen en prijzen

Het vaststellen van de tarieven voor belastingen, rechten en leges is een bevoegdheid van de raad. Deze bevoegdheid kan niet worden gedelegeerd (artikel 156 Gemeentewet). Het eerste lid van het artikel bepaalt dat de raad de tarieven voor de belastingen, rioolheffingen en afvalstoffenheffing jaarlijks vaststelt.

Het vaststellen van prijzen voor de levering van gemeentelijke goederen, diensten of werken die niet vallen onder artikel 229 Gemeentewet, is een privaatrechtelijke besluit. Deze besluiten zijn een bevoegdheid van het college (eerste lid, letter e artikel 160 Gemeentewet), maar hebben wel invloed op de hoogte van de inkomsten en raken daarom ook het budgetrecht van de raad.

Het tweede lid bepaalt dat het college aan de raad jaarlijks kaders aanbiedt met daarin richtlijnen voor de te hanteren prijzen, huren en tarieven voor erfpacht. De raad stelt deze kaders vast. Het derde lid bepaalt dat tussentijdse wijzigingen van besluiten voor het vaststellen van nieuwe prijzen en het wijzigen van prijzen die afwijken van de kaders uit de nota vooraf ter besluitvorming aan de raad worden aangeboden.

Artikel 15. Financieringsfunctie

Artikel 212 Gemeentewet bevat de bepaling dat de financiële verordening in elk geval regels voor de algemene doelstelling en de te hanteren richtlijnen en limieten van de financieringsfunctie bevat. Artikel 15 geeft hieraan invulling door te verwijzen naar het Treasurystatuut waarin dit wordt geregeld.

Artikelen 16 tot en met 22 Verplichte Paragrafen begroting en jaarstukken

Het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten geeft in titel 2.3 aan wat er in de paragrafen lokale heffingen, weerstandsvermogen en risicobeheersing, onderhoud kapitaalgoederen, financiering, bedrijfsvoering, verbonden partijen en grondbeleid ten minste moet staan in de begroting en jaarstukken. In hoofdstuk 4 van deze verordening wordt daar nadere invulling aan gegeven.

Artikel 23. Financiële administratie

Onder artikel 23 zijn algemene bepalingen opgenomen voor de inrichting van de gemeentelijke administratie. Op hoofdlijnen wordt opgedragen welke gegevens systematisch moeten worden vastgelegd en aan welke eisen deze gegevens en de vastlegging er van moeten voldoen.

Artikel 24. Financiële organisatie

Artikel 24 geeft de uitgangspunten voor de financiële organisatie en draagt het college op hiervoor zorg te dragen. Het college is op grond van artikel 160 Gemeentewet bevoegd regels te stellen over de ambtelijke organisatie. Artikel 24 geeft een opsomming op welke terreinen van de financiële organisatie het college beleid en interne regels moet stellen.

Functiescheiding, taken en verantwoordelijkheden van de budgethouder en budgetbewakers zijn vastgelegd in de Notitie Financiële regels.

Het verlenen van mandaten en volmachten is vastgelegd in het Mandaatregister.

De regels en taken van de financieringsfunctie (onderdeel d) zijn opgenomen in het Treasurystatuut.

Het beleid en interne regels voor de inkoop en aanbesteding zijn vastgelegd in het inkoopbeleid.

Bij het beleid en interne regels voor steunverlening en subsidieverstrekking gaat het om procedures die naleving van de Europese staatssteunregels en regels voor diensten van algemeen economisch belang, de Algemene wet bestuursrecht en de gemeentelijke subsidieverordening waarborgen. In geval van misbruik en oneigenlijk gebruik gaat het om bijvoorbeeld het treffen van voldoende verificatiemaatregelen vooraf van de antecedenten van een aanvrager van een gemeentelijke subsidie, zodat

subsidies wel daadwerkelijk worden verstrekt aan rechthebbenden. De uitgangspunten voor de financiële organisatie zijn nodig om voor het financieel beheer en beleid aan de eisen voor rechtmatigheid, controle en verantwoording te voldoen. Ze creëren de randvoorwaarden waarop de interne controle en de accountantscontrole kan steunen bij het onderzoek naar de rechtmatigheid van de beheershandelingen en getrouwheid van de jaarrekening.

Artikel 25. Interne controle

De accountant toetst jaarlijks of de gemeenterekening een getrouw beeld geeft van de gemeentelijke financiën en of de (financiële) beheershandelingen die eraan ten grondslag liggen rechtmatig zijn verlopen. Artikel 25 draagt het college op maatregelen te treffen opdat gedurende het jaar of vooraf aan de accountantscontrole de gemeente zelf nagaat of de cijfers in de administraties een getrouw beeld geven en of de financiële beheershandelingen die aan de baten, de lasten en de balansmutaties ten grondslag liggen rechtmatig (zijn) verlopen. Het tweede lid bepaalt dat jaarlijks wordt gecontroleerd of de administratie van waardepapieren e.d. overeenkomen met hetgeen de gemeente daadwerkelijk bezit.

Bijlage 1 afschrijvingstabel bij artikel 9 financiële verordening gemeente Deurne 2015

Onderstaande afschrijvingstermijnen gelden voor nieuwe investeringen.

Immateriële vaste activa	Afschrijvingstermijn
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	5
Kosten afsluiten geldleningen en saldo agio en disagio ¹	Direct ten laste van de exploitatie.
Materiële vaste activa	
<i>Gebouwen:</i>	
- Gebouwen permanent (incl. woonruimten)	40
- Gebouwen - semi permanent	20
- Gebouwen - renovaties	20
- Gebouwen technische installaties (nutsvoorzieningen)	20
<i>Meubilair en inrichting:</i>	
- Werkplekken personeel	20
- Bureaustoelen	10
- Meubilair	15
<i>Computerapparatuur:</i>	
- Hardware PC's en Printers	5
- Hardware bekabeling	10
- Overige hard- en software	3 - 7
<i>Sportaccommodaties:</i>	
- Grasvelden	15
- Kunstgrasvelden	15
- Tennisbanen	25
- Terreininrichting / renovatie (afrastering / veldmeubilair / veldverlichting etc.)	25
- Beregening en drainage	15 (beregening) - 25 (drainage)
<i>Grond-, weg-, en waterbouwkundige</i>	

¹ Agio: Het verschil tussen het bedrag waarvoor een lening wordt aangegaan en het hogere bedrag dat aan de geldnemer wordt uitgekeerd. *Zie ook disagio.*

Disagio: Het verschil tussen het bedrag waarvoor een lening wordt aangegaan en het lagere bedrag dat aan de geldnemer wordt uitgekeerd.

<i>werken:</i>	
- Wegen, fietspaden, parkeerplaatsen	25
- Bruggen	40
- Groenvoorzieningen	20
- armaturen	20
- verkeerslichten	15
- verkeersborden	10
- (spoor)tunnels	50
<i>Vervoers- en tractiemiddelen:</i>	
- Voertuigen m.u.v. tractoren / pick-ups	10
- Tractoren / pick ups/ Markeeremachine	7
- Aanhangwagens	10
- Zoutstrooiers en sneeuwplougen	10
<i>Machines, apparaten en installaties:</i>	
- Machinaal (hand)gereedschap / maaimachines	5
- Dranghekken	10
<i>Overig:</i>	
- Riolering	(maximaal) 60
- (Herinrichting) Begraafplaats	30
- woonwagens	15
- parkeerautomaten en parkeermeters	10